

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О.Б. Жильцов
“ 02 ” “ 01 ” 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Рукописний шрифт
і графічна техніка в дизайні**

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

КНІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
Ідентифікаційний номер: _____
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0430/18

(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » 20 18 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Рукописний шрифт і графічна техніка в дизайні» для студентів спеціальності 022 «Дизайн».

Розробник: **Штрамило Олексій Володимирович**, старший викладач кафедри дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв
Протокол від « 13 » грудня 2017 року № 4

Завідувач кафедри дизайну

Н.І.Кравченко

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

_____ О.Б. Жильцов
“ _____ ” _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Рукописний шрифт
і графічна техніка в дизайні**

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Рукописний шрифт і графічна техніка в дизайні» для студентів спеціальності 022 «Дизайн».

Розробник: **Штрамило Олексій Володимирович**, старший викладач кафедри дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв
Протокол від « 13 » грудня 2017 року № 4

Завідувач кафедри дизайну _____ Н.І.Кравченко

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 022 «Дизайн»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	
Загальна кількість годин – 300		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Лекції	
		4 год.	
		Лабораторні, семінарські	
		Не передбачені	
		Практичні	
		140 год.	
		Самостійна робота	
		106 год.	
		МКР	
		20 год.	
		Семестровий контроль	
		30 год.	
Вид контролю: екзамен			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни «Рукописний шрифт і графічна техніка в дизайні» є підготовка фахівця з високим рівнем майстерності, формування гармонійно розвинутого спеціаліста для самостійного творчого вирішення завдань дизайнерської діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- набуття практичних навичок у каліграфії;
- розуміння механіки дії різних пишучих інструментів та матеріалів, їх візуального ефекту, набуття вмінь користування інструментами та матеріалами;
- розуміння впливу техніки та закономірностей письма на формування принципів побудови шрифту;
- вміння користуватися рукописним шрифтом та графічними техніками як виразними засобами для передачі інформації та емоції;
- набуття вмінь формувати композицію аркуша засобами письма та мальованих об'єктів, пластично та стилістично поєднувати шрифт та візуальні образи;
- формування аналітичних вмінь у вивченні аналогів та прототипів;
- розвиток професійного мислення майбутніх фахівців графічного дизайну.

Під час практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи відповідно профілю програми бакалавра дизайну формуються загальні та фахові компетентності.

Загальні компетентності (світоглядна, громадська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька й самостійна), а саме:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань,
- уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби дизайн-діяльності,
- обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації,

- здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання,
- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Фахові компетентності базові (організаційна, мистецтвознавча) та **спеціальні** (проектно-творча й технологічна), а саме:

- володіння професійним термінологічним апаратом,
- здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл дизайну, методів та авторських приймів провідних дизайнерів,
- володіння навичками візуального створення й сприйняття двовимірних і тривимірних об'єктів,
- володіння різними методиками проектування об'єктів графічного дизайну,
- здатність до формування необхідного обсягу фахової інформації з різних джерел для виконання конкретного дизайнерського завдання.

Результати навчання (знання та практичні навички й уміння):

знання:

- основних термінів та понять зі сфери каліграфії, графіки, друкарських технологій та шрифту;
- історії, технології та способу дії пишучого інструментарію та матеріалів;
- композиційних основ поєднання шрифтових блоків із графічними зображеннями;
- основних навичок письма, графіки та макетування об'єкту графічного дизайну;

вміння:

- застосовувати на практиці теоретичні знання з історії дизайну, письма та мистецьких стилів;
- вільно володіти графічними техніками та каліграфічними інструментами;
- використовувати різні за видами почерки та графічні манери створенні об'єкту графічного дизайну;

- компонувати та макетувати аркуш різного призначення засобами каліграфії та графіки;
- презентувати результати своєї роботи у різних формах.

Програмні результати навчання:

- розумова активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань,
- спроможність інтерпретувати й модифікувати авторські прийоми провідних дизайнерів,
- здатність до проектного мислення та проектування оригінальних дизайнерських програм і проектів,
- володіння навичками візуального створення і сприйняття двовимірних об'єктів,
- здатність до самоосвіти, самоаналізу, самокоригування й самовдосконалення.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Рукописний шрифт і графічна техніка в дизайні

Змістовий модуль 1. Рукописний шрифт.

Тема 1. Лекція 1 (2 год.). Поняття каліграфії. Виникнення та розвиток письма. Писемність європейських та інших культур. Історичні почерки, техніки та інструменти

Тема 2. Широке перо. Калам. Базова техніка. Дукт. Напрацювання розуміння форм, напрямків руху пера, пропорцій, закономірностей формування літери. Заглавні та строчні літери. Формування строки, розмір, ритм, виносні елементи строчних. **Практична робота 1.** Вправи з письма широким пером. Базові елементи, постановка руки, пера тощо. Відпрацювання базової техніки штрихів та їх поєднання. Написання літер в елементарній графемі по дукту.

Тема 3. Історичні почерки. Романське письмо. Квадрата, рустика, скоропис. Унціал, напівунціал. Каролінгський мінукул. **Практична робота 2.** Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків. Напрацювання розуміння формоутворення літер відповідних стилів, динаміки і закономірностей історичного розвитку шрифту. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма

Тема 4. Історичні почерки. Готичне письмо. Текстура, ротонда, фрактура, бастарда. **Практична робота 3.** Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків. Напрацювання розуміння формоутворення літер відповідних стилів, динаміки і закономірностей історичного розвитку шрифту. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма.

Тема 5. Історичні почерки. Ренесансне письмо. Формування основ сучасної шрифтової графіки і культури. Гуманістичний мінукул, канцеляреска, гуманістичний курсив. **Практична робота 4.** Вправи з письма широким пером.

Копіювання історичних стилів з наданих зразків. Напрацювання розуміння формоутворення літер відповідних стилів, динаміки і закономірностей історичного розвитку шрифту. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма

Тема 6. Кириличне письмо. Походження, первісні форми. Історичні почерки. Устав, напівустав, в'язь, скоропис. **Практична робота 5.** Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів кириличного письма з наданих зразків. Напрацювання розуміння формування графеми та закономірностей стилеутворення кириличної азбуки від її започаткування до сучасності. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів кириличного письма – 2 композиції, стилі на вибір.

Тема 7. Гостре перо. Англійська каліграфія. Базові елементи, техніка. Поняття нажиму. Безперервне письмо. Формування та чергування штрихів. Вензелі **Практична робота 6.** Вправи з письма гострим пером. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі письма гострим пером

Тема 8. Пензель. Китайська, японська каліграфія. **Практична робота 7.** Вправи з письма пензлем. Відпрацювання розуміння нажиму, напрямку та швидкості штрихів та інших факторів формоутворення літери та слова. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі письма пензлем

Змістовий модуль 2. Графічні техніки.

Тема 9. Лекція 2. (2 год.). Графічні техніки, інструменти і матеріали. Ручні, друковані, комбіновані, експериментальні техніки

Тема 10. Ручні графічні техніки. Олівець: графітний, восковий, чорний, кольоровий. Туш, перо, рапідограф; кулькова, капілярна ручка; фломастер; чорно-біла графіка, колір. Пензель, імпровізовані інструменти; чорно-біла графіка, колір.

Практична робота 8. Вправи з використання ручних графічних технік та інструментів

Тема 11. Друковані графічні техніки. Монотипія, поняття про плаский друк; гравюра на лінолеумі, картоні, пластику, дереві – високий друк; офорт – глибокий друк. **Практична робота 9.** Вправи з використання друкованих графічних технік – монотипія, гравюра на картоні.

Тема 12. Колаж, аплікація, комбіновані техніки, експериментальні техніки. **Практична робота 10.** Вправи з використання колажу, аплікації, комбінованих графічних технік.

Тема 13. Практична робота 11. Сюжетні, абстрактні, умовні графічні композиції із застосуванням різноманітних (ручних, друкованих, комбінованих) технік на вільну тему.

Змістовий модуль 3. Поєднання рукописного шрифту та графіки у дизайні

Тема 14. Плакат та інші твори графічного дизайну з поєднанням рукописного шрифту та графічних зображень. Передача інформації, образу, емоції, настрою. Стель. **Практична робота 12.** Тематичний плакат із застосуванням різних за характером та інструментарієм рукописних та графічних технік та матеріалів. Вибір тем, аналіз аналогів, формування концепції, ескізування, підготовка оригіналів. 3 теми.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

з/п	Назва теми	Кількість годин					
		денна форма					
		усього	у тому числі				
л.	прак.		МКР.	с.р.	сем. контр.		
1	2	3	4	5	6	7	8
МОДУЛЬ 1. Рукописний шрифт і графічна техніка в дизайні							
Змістовий модуль 1. Рукописний шрифт							
1	Тема 1. Лекція 1. Поняття каліграфії. Виникнення та розвиток письма. Писемність європейських та інших культур. Історичні почерки, техніки та інструменти	2	2				
2	Тема 2. Широке перо. Калам. Базова техніка. Дукт. Формування строки, розмір, ритм, виносні елементи	16		12		4	
3	Тема 3. Історичні почерки. Романське письмо	12		4		8	
4	Тема 4. Історичні почерки. Готичне письмо	12		4		8	
5	Тема 5. Історичні почерки. Ренесансне письмо	16		4	4	8	
6	Тема 6. Кириличне письмо	28		16	4	8	
7	Тема 7. Гостре перо. Англійська каліграфія	16		12		4	
8	Тема 8. Пензель. Східна каліграфія	20		12	4	4	
	МКР	12			12		
Змістовий модуль 2. Графічні техніки							
4	Тема 9. Лекція 2. Графічні техніки і матеріали	2	2				
5	Тема 10. Ручні графічні техніки	10		6		4	
6	Тема 11. Друковані графічні техніки	10		6		4	
7	Тема 12. Комбіновані графічні техніки	10		6		4	
	Тема 13. Графічна композиція із застосуванням різноманітних технік	36		18	4	14	
8	МКР	4			4		
Змістовий модуль 3. Поєднання рукописного шрифту та графіки у дизайні							
9	Тема 14. Плакат та інші твори графічного дизайну з поєднанням рукописного шрифту та графічних зображень	80		40	4	36	
11	МКР	4			4		
12	Семестровий контроль	30					30
13	Усього	300	4	140	20	106	30

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Рукописний шрифт і графічна техніка в дизайні»

2 семестр - разом: 300 год., з них: лекції – 4, практичних – 140 год., самостійна робота – 106 год., МКР – 20 год., семестр. контроль – 30 год.

2 семестр

МОДУЛЬ 1. Рукописний шрифт і графічна техніка в дизайні

2 семестр			
МОДУЛЬ 1. Рукописний шрифт і графічна техніка в дизайні			
Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3
	Рукописний шрифт	Графічні техніки	Поєднання рукописного шрифту та графіки у дизайні
бали	173 б.	124 б.	80 б.
Лекції	T1. Поняття каліграфії. Виникнення та розвиток письма. Писемність європейських та інших культур. Історичні почерки, техніки та інструменти	T9. Графічні техніки і матеріали	
2	1 б.	1 б.	
Практичні заняття	T2. Широке перо. Калам. Базова техніка. Дукт. Формування строки, розмір, ритм, виносні елементи – 12 год. (10 б. за виконане завдання + 6 б. за відвідування)	T10. Ручні графічні техніки – 6 год. (10 б. за виконане завдання + 3 б. за відвідування)	T14. Плакат та інші твори графічного дизайну з поєднанням рукописного шрифту та графічних зображень – 36 год. (3 тематичні плакати) (30 б. за виконане завдання + 20 б. за відвідування)
	T3. Історичні почерки. Романське письмо – 4 год. (10 б. за виконане завдання + 2 б. за відвідування)	T11. Друковані графічні техніки – 6 год. (10 б. за виконане завдання + 3 б. за відвідування)	
	T4. Історичні почерки. Готичне письмо – 4 год. (10 б. за виконане завдання + 2 б. за відвідування)		
	T5. Історичні почерки. Ренесансне письмо – 4 год. (10 б. за виконане завдання + 2 б. за відвідування)	T12. Комбіновані графічні техніки – 6 год. (10 б. за виконане завдання + 3 б. за відвідування)	
	T6. Кириличне письмо – 16 год. (20 б. за виконане завдання + 8 б. за відвідування)		
	T7. Гостре перо. Англійська каліграфія – 12 год. (10 б. за виконане завдання + 6 б. за відвідування)	T13. Графічна композиція із застосуванням різноманітних технік (сюжетна, абстрактна, умовна графічні композиції) – 18 год. (30 б. за виконане завдання + 9 б. за відвідування)	
	T8. Пензель. Східна каліграфія – 12 год. (10 б. за виконане завдання + 6 б. за відвідування)		
240	112 б.	78 б.	50 б.

Самостійна робота	Т2. Широке перо. Калам. Базова техніка. Дукт. Формування строки, розмір, ритм, виносні елементи – 4 год. (5 б.)	Т10. Ручні графічні техніки – 6 год. (5 б.)	Т14. Плакат та інші твори графічного дизайну з поєднанням рукописного шрифту та графічних зображень – 40 год. (5 б.)
	Т3. Історичні почерки. Романське письмо – 8 год. (5 б.)	Т11. Друковані графічні техніки – 6 год. (5 б.)	
	Т4. Історичні почерки. Готичне письмо – 8 год. (5 б.)	Т12. Комбіновані графічні техніки – 6 год. (5 б.)	
	Т5. Історичні почерки. Ренесансне письмо – 8 год. (5 б.)		
	Т6. Кириличне письмо – 8 год. (5 б.)	Т13. Графічна композиція із застосуванням різноманітних технік – 18 год. (5 б.)	
	Т7. Гостре перо. Англійська каліграфія – 4 год. (5 б.)		
	Т8. Пензель. Східна каліграфія – 4 год. (5 б.)		
60	35	20	5
75	МКР 1 - 25 б.	МКР 2 - 25 б.	МКР 3 - 25 б.
Разом – 377 балів (коефіцієнт визначення успішності: $377 : 60 = 6,28$)			
Екзамен (40 балів)			

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1 курс, 2 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1			
1	Практична робота 1. Вправи з письма широким пером. Базові елементи, постанова руки, пера тощо. Відпрацювання базової техніки штрихів та їх поєднання. Написання літер в елементарній графемі по дукту	12	
2	Практична робота 2. Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків романського письма. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма	4	
3	Практична робота 3. Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків готичного письма. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма	4	
4	Практична робота 4. Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків ренесансного письма. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма	4	
5	Практична робота 5. Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів кириличного письма з наданих зразків. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів кириличного письма – 2 композиції, стилі на вибір	16	
6	Практична робота 6. Вправи з письма гострим пером. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі письма гострим пером	12	
7	Практична робота 7. Вправи з письма пензлем. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі письма пензлем	12	
Змістовний модуль 2. Графічні техніки.			
8	Практична робота 8. Вправи з використання ручних графічних технік та інструментів	6	
9	Практична робота 9. Вправи з використання друкованих графічних технік – монотипія, гравюра на картоні.	6	
10	Практична робота 10. Вправи з використання колажу, аплікації, комбінованих графічних технік	6	
11	Практична робота 11. Сюжетні, абстрактні, умовні графічні композиції із застосуванням різноманітних (ручних, друкованих, комбінованих) технік на вільну тему (3 композиції)	18	
Змістовний модуль 3. Поєднання рукописного шрифту та графіки у дизайні			
12	Практична робота 12. Тематичний плакат із застосуванням різних за характером та інструментарієм рукописних та графічних технік та матеріалів. Вибір тем, аналіз аналогів, формування концепції, ескізування, підготовка оригіналів. 3 теми	40	
13	Усього годин	140	

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

1 курс, 2 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1			
1	Вправи з письма широким пером. Базові елементи, постановка руки, пера тощо. Відпрацювання базової техніки штрихів та їх поєднання. Написання літер в елементарній графемі по дукту	4	
2	Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків романського письма. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма	8	
3	Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків готичного письма. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма	8	
4	Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків ренесансного письма. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма	8	
5	Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів кириличного письма з наданих зразків. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів кириличного письма – 2 композиції, стилі на вибір	8	
6	Вправи з письма гострим пером. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі письма гострим пером	4	
7	Вправи з письма пензлем. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі письма пензлем	4	
Змістовний модуль 2. Графічні техніки			
8	Вправи з використання ручних графічних технік та інструментів	4	
9	Вправи з використання друкованих графічних технік – монотипія, гравюра на картоні.	4	
10	Вправи з використання колажу, аплікації, комбінованих графічних технік	4	
11	Сюжетні, абстрактні, умовні графічні композиції із застосуванням різноманітних (ручних, друкованих, комбінованих) технік на вільну тему	14	
Змістовний модуль 3. Поєднання рукописного шрифту та графіки у дизайні			
12	Тематичний плакат із застосуванням різних за характером та інструментарієм рукописних та графічних технік та матеріалів. Вибір тем, аналіз аналогів, формування концепції, ескізування, підготовка оригіналів. 3 теми	36	
13	Усього годин	106	

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю і успішність (бали) подано у вигляді табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Години на виконання, передбачені ТП	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1.			
Вправи з письма широким пером. Базові елементи, постанова руки, пера тощо. Відпрацювання базової техніки штрихів та їх поєднання. Написання літер в елементарній графемі по дукту	4	Практична робота	5
Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків романського письма. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма	8	Практична робота	5
Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків готичного письма. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма	8	Практична робота	5
Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів з наданих зразків ренесансного письма. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів письма	8	Практична робота	5
Вправи з письма широким пером. Копіювання історичних стилів кириличного письма з наданих зразків. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі власноручно відтворених історичних стилів кириличного письма – 2 композиції, стилі на вибір	8	Практична робота	5
Вправи з письма гострим пером. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі письма гострим пером	4	Практична робота	5
Вправи з письма пензлем. Шрифтова композиція (за бажанням – із залученням графічного зображення) на базі письма пензлем	4	Практична робота	5
Змістовий модуль 2.			
Вправи з використання ручних графічних технік та інструментів	4	Практична робота	5
Вправи з використання друкованих графічних технік – монотипія, гравюра на картоні.	4	Практична робота	5
Вправи з використання колажу, аплікації, комбінованих графічних технік	4	Практична робота	5
Сюжетні, абстрактні, умовні графічні композиції із застосуванням різноманітних (ручних, друкованих, комбінованих) технік на вільну тему	14	Практична робота	5

Змістовий модуль 3.			
Тематичний плакат із застосуванням різних за характером та інструментарієм рукописних та графічних технік та матеріалів. Вибір тем, аналіз аналогів, формування концепції, ескізування, підготовка оригіналів. 3 теми	36	Практична робота,	5
<i>Всього:</i>	<i>106 год.</i>		<i>60 балів</i>

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: ілюстрація, демонстрація;

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- складання конспекту з теми модуля за заданим, або самостійно складеним планом;
- добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу;
- розробка підсумкового контролю з теми модуля.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Проектування» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення подано у табл. 10.1, 10.2. Розподіл балів, які отримують студенти наведено у табл. 10.3.

**Таблиця для розрахунку максимальної кількості рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю
1 курс, 2 семестр**

№	Вид діяльності	Максим. кіль-сть балів за одиницю	ЗМ №1		ЗМ №2		ЗМ №3	
			К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	-	-
2	Відвідування практичних занять	1	32	32	18	18	20	20
3	Виконання завдання практичного заняття	10	8	80	6	60	3	30
4	Виконання завдання для самостійної роботи	5	7	35	4	20	1	5
5	МКР	25	1	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за модуль			173		124		80	
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			277					
Коефіцієнт визначення успішності			6,28					
Максимальна кількість балів без урахування підсумкового тесту (екзамену)			60					
Підсумковий тест (екзамен)			40					
Підсумковий рейтинговий бал			100					

Форми проведення поточного та підсумкового контролю:

- види поточного контролю обираються викладачем (оцінювання поточних робіт, домашніх самостійних завдань);
- види підсумкового контролю визначаються навчальним планом (екзамен).

Поточний контроль здійснюється в процесі навчальної діяльності студента за навчальними елементами змістового модулю.

Модульний контроль здійснюється окремо у вигляді перегляду творчих робіт (портфоліо-контроль).

Таблиця 10.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

Таблиця 10.3.1.

Таблиця 10.3

.РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота																Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Максимальна кількість балів без урахування підсумкового тесту (екзамену)	Підсумковий тест (екзамен)	Підсумковий рейтинговий бал	
ЗМ №1									ЗМ №2					ЗМ №3							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МКР	T9	T10	T11	T12	T13	МКР	T14						МКР
1	21	17	17	17	33	21	21	25	1	18	18	18	44	25	55	25	377	6,28	60	40	100
173									124					80							

11.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- ілюстративний та демонстраційний дидактичний матеріали в електронному форматі;
- відео-презентації;
- роздатковий дидактичний матеріал;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бургес П., Вуд Б. 1000 способів шрифтового дизайну / П. Бургес, Б. Вуд. – М., 2005 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3255).
2. Королькова А. Живая типографика / А. Королькова. – М., 2007 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3254).
3. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну: Підручник / М.Я. Куленко. – К.: Кондор, 2007 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 229).
4. Лиска С. Бизнес графика: 500 работ, объединенных графической эстетикой и коммерческим успехом / С. Лиска. – М., 2010 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 2933).
5. Смирнов С.И. Шрифт и шрифтовой плакат / С.И. Смирнов. – М., 1977 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3258).

6. Чихольд Я. Облик книги / Я. Чихольд. – М.: Книга, 1980 (в електронній бібліотеці кафедри дизайну).

Допоміжна

7. Буковецкая О. А. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О.А. Буковецкая. – 2-е изд., испр. – М.: ДМ К, 2000.
8. Бургес П., Вуд Б. 1000 способов шрифтового дизайна / П. Бургес, Б. Вуд. – М., 2005 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3255).
9. Гуссман Генрих. О книге / Генрих Гуссман. – М.: Книга, 1982.
10. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник / В.Я. Даниленко. – Х.: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
11. Даниленко В.Я. Основы дизайна: підручник / В.Я. Даниленко. – Харків: ХДАДМ, 2003.
12. Капр А. Эстетика искусства шрифта / А.Капр. – М., Книга 1979.
13. Лесняк В.И. Графический дизайн (основы профессии) / В.И. Лесняк - К.: Биос Дизайн Букс, 2009.
14. Ньюарк К. Что такое графический дизайн? / Квентин Ньюарк. — СПб.: АСТ Астрель, 2005.
15. Проненко Л.И. Каллиграфия для всех / Л.И.Проненко. – М.: Книга, 1990.
16. Пронин С. Рекламисту о дизайне. Дизайнеру о рекламе / С. Пронин. – М.: Москва, 2003 (в електронній бібліотеці каф. дизайну)..
17. Савін В.М. Типографіка: навчальний посібник. – К.: Вересень. 2003.
18. Серов С.И. Гармония классической типографики / С.И. Серов. – М.: ЗАО «Линия График», 2003.
19. Таранов Н.Н. Художественно-образная выразительность шрифтов: Монография / Н.Н. Таранов. – Волгоград: Перемена, 2000.
20. Таранов Н.Н. Шрифт и образ в издании: Учебное пособие / Н.Н. Таранов. – М.: Изд-во МГАП "Мир книги", 1995.
21. Шрифты. Разработка и использование. Барышников Г.М., Бизяев А.О., Ефимов ВВ., Моисеев А.А., Почтарь Э.И., Ярмола Ю.А. – М., Издательство ЭКОМ, 1997.

22. Яковлев М.І. Основи формування професійного мислення художників графічного дизайну // Технічна естетика і дизайн: міжвідомчий науково – технічний збірник / Відп. ред. М.І. Яковлев. - К.: Віпол, 2004. - Вип. 3-4. - С. 181-185.
23. Яцюк О. Основы графического дизайна на базе компьютерных технологий / О. Яцюк. – СПб: Издательство: БХВ-Петербург, 2004.
24. Яцюк О., Романычева Э. Компьютерные технологии в дизайне / О. Яцюк, Э. Романычева. – СПб.: Питер, 2001.